

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGELÉNSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Fiac-u. 12. (Bejárat a Nagytemplomtól felől.)
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . . 4.50, kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50, kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Előfizetési, hirdetési
és mindenemű pénzküldemények csakis Horovitz Zsigmond lapkiadó nyugtatott számlájára fizethetők. Másként történt fizetményeket nem ismerünk el.

A parlamentárizmus fejlődése Angliában.

Írta: dr. Juhász Nagy Sándor.

A hatalmas, szabad Angolország új parlamentjének ülésait hétfőn nyitotta meg a király. Ez a parlamenti ciklus heves harcokat hoz és döntő hatással lesz nemcsak Anglia alkotmányának tovább fejlődésére, hanem az Angliát követő nemzetek politikai életére is. Az új parlament legnevezetesebb feladata ugyanis a nagy angol alkotmány-válság megoldása lesz. Most fog eldőlni az a nagy harc, amely az alsóház és a felsőház között kitört. A demokratikus társadalom és a főurak közötti mérkőzés ez. A fejlődő szabadelvűség küzdelme ez, az elavult rendi jogokhoz makacsul ragaszkodó maradisággal.

Angliában ugyanis harcban áll egymással a nép által választott alsóház többsége és az örökös született főrendek által alkotott felsőház. — Az alsóház ugyanis, szabadelvű, a fejlődést és a demokratikus haladást szolgáló törvényeket akart alkotni. A többiek között a progressív földadót is meg akarták változtatni, amely jelentékenyen, de igazságosan emelné a nagybirtokos főurak

adóját. Azonban e helyes demokratikus, szociális törvényjavaslatoknak utjába állott a felsőház. Törvény Angliában is csak az lehet, amit az alsóház megszavaz, a felsőház elfogad és a király szentesít. A főrendház vetője tehát ott is, mint nálunk, minden törvény létrejöttelét megakadályozhatja. Az egész nép akarata megtörhetik a főurak konokságán. Ennek jött tudomására a liberális párt és elhatározta, hogy a főurakat letörli, a felsőházat demokratikus alapon újra szervezi és a felsőház jogkörét korlátozza.

Igy fejlett ki az az elszánt és nagy küzdelem az alsóház és felsőház, a nép és a főurak között, amely most betelezéséhez közeledik. Az alsóház többsége, a kormányt támogató pártok helyesléssel fogadták a liberális kormány programját a felsőház megrendszabályozására és Asquith miniszterelnök e többségre támaszkodva hirdeti, hogy véget kell vetni a mostani állapotoknak, amikdön az egész nép akarata meghiusulhat 500 született főur ellenállásán.

Az ez év januárjában lefolyt általános képviselőválasztások kizárólag ezen kérdés eldöntésére hívták urnához a választókat. A főurak és pártjuk: a konzervatívok öniási harcot vívtak meg. A

választások eredménye az lett, hogy a kormányon levő liberális párt 274 mandátumot kapott, a konzervatív párt pedig 273-at. E csaknem egyenlő számarányt azonban a liberális párt és a kormány javára dönti el a 41 főnyi szocialista munkapárt és a 82 főnyi ir nemzeti párt csatlakozása, mely pártok legerősebben követelik a főrendház megrendszabályozását. A munkások pártja demokratikus és szociális okokból, az írek pártja pedig azért, mert a főrendház áll legerősebben az ír nemzeti önkormányzat létesítése elé, amely Írország számára külön országgyűlést és önálló kormányzatot hozna. Tehát a kormánynak az alsóházban tekintélyes többsége van a döntő ütközet megkezdéséhez.

A hétfői megnyitó trónbeszédben a király be is jelentette a főrendek elleni harcot. Magyar ember ugyan csodálkozhatik ezen. Hogyan? A király a főrendek ellen? A születés jogán uralkodó ember, a többi születés alapján nem maskodó kiváltságos ellen? Azonban tudni kell, hogy Angliában a királynak nincs és nem lehet akarata. Angliában a parlament ur és a parlament vezére: a miniszterelnök. A király teszi, amit a nemzet többségére támaszkodó kormány előír.

Demmer József műtermében (Szent-Anna-u. 5.) 12 drb levelező-lap csak 3 K.

Egy régi választás.

Érdekes visszaemlékezések.

Ezelőtt 30—34 évvel tartott általános képviselőválasztás alkalmával — ha jól emlékezem reá, — a harmadik választókerületben a függetlenségi párt részéről, néhai való jó báró Baldácsy öméltsége, az első kerületben Simonyi Ernő, a másodikban pedig Helfi Ignác volt felléptetve országgyűlési képviselőnek. Báró Baldácsyval szemben a kormánypárt Molnár György helybeli lakost léptette föl.

A választás mind a három kerületben rendkívül izgatott és szenvedélyes volt, úgy, hogy sokáig tartó kellemetlenségekkel, aztán sajtóperrel végződött, amennyiben egy fiatal ügyvéd ember hirtelen szellőztetett bizonyos tízezer tallérra vonatkozó dolgokat stb.

A választás napján délután 4—5 óra tájban az első és második kerületben a függetlenségi párt jelöltjei nyerték el a többséget és így ami legfőbb, a mandátumot is.

A harmadik kerületben azonban a záróra kitzése alkalmával, a szavazatok száma egyenlők voltak. Hogy mily lótas-futás származott, mily nagymérvű izgatottság keletkezett, mindkét párt, de különösen a kormánypárt részéről, azt leírni nehéz volna. Hogy mily

téke volt egy még le nem szavazott polgártársnak, azt csak a kortések tudnák megmondani; elég az hozzá, hogy ezen chaoszban, nagy erőlködések között, a kormánypárt valahonét előkerített és leszavaztatott egy izraelita polgártársat, hogy aztán kicsoda egetverő eljárás stb. keletkezett a kormánypárt részéről, azt leírni nem lehet.

Azonban a függetlenségi párt sem nézte öibe tett kezekkel az eseményeket, ott is megmozdult minden élőlény, kis és nagy kortes sor asszonyok, leányok, alá mint az egeri nők a legnagyobb érdeklődéssel, fáradtságos nemesszívű kitartással szaladtak szavazó utár, melynek eredménye az lett, hogy N. N. nemzetes asszony, egy szavazóval, egy másik főkortes pedig egy igen beteg emberrel — kit a választási helyiségig úgy szólva ágyástól, onnét pedig két karjánál fogva vitték a szavazó urnához — jelentek meg és így a függetlenségi párt egy, mond egy szavazattal előnybe volt.

Ezen nem várt meglepetésre a kormánypártban, még nagyobb kavargás történt, úgy, hogy boldog boldogtalan, szavazó után szaladt, ugyde nem volt szavazó, mert hiszem azon időben majd nem félellyel választó volt, mint napjainkban.

Ezen válságos helyzetben J. Pista akkori rendőr alkapitány értesülvén róla, hogy dr. Sz. L. orvos ur még nem szavazott, nosza

vesd el magad utána! s valahol a Piacon, — mert hiszen ezen időben minden ép kéz láb ember a főpiacon tartózkodott — megtalálván, se szó, se beszéd karon fogja az említett orvos urat, s cipeli a városházához, a szavazó urnához, ahol is a személyazonosság bejegyzése után, a választási elnök azon kérdésére, hogy kire méltóztatik szavazni az én orvos barátom, ki egyébként híres sakkozó, és nem kuglizó, s ezen felül kitűnő zongorás volt — egész természetesen, egy kissé mosolygó ábrázattal azt feleli, hogy ő báró Baldácsyra szavaz?

Hogy mily konsternációt idézett elő ezen egyetlen szavazat, az elképzelhető, — hogy azonban J. Pista rendőralkapitány kedves barátunk — ki különben is szabad száju és hirtelen vérü ember volt — mit mondott, elhalgattam, csupán azt említem meg, hogy báró Baldácsy két szavazattal Debreczen város harmadik kerületének országgyűlési képviselőjének lett megválasztva.

Azonban a kérelhetetlen irigy sors, a mely nem ösmer pártpolitikát, csakhamar beleszóllott a függetlenségi párt örömebe, amely pedig aznap valódi és helyes volt, amennyiben a táviró messze földről még aznap meghozta a szomorú hírt, hogy báró Baldácsy ur öméltsége egy külföldi fiúban meghalt.

Gyula fi.

Ez a küzdelem kétségtelenül a népgyőzelmével és a főurak leveretésével fog végződni. De ez a harc és annak ilyen eredménye azután átalakító hatással lesz az egész parlamentáris rendszerre.

A parlamentárizmus Angliában fejlődött ki. Innen terjedt el azután az egész világon. Átvette ezt a rendszert a magyar alkotmány is. Ugy hogy a parlamentárizmus ma már a mi alkotmányunknak is egyik alkotórésze és pedig értékes kincse volna. De hát mivel a magyar alkotmány csak eszményileg létezik, a gyakorlatban pedig durva önkényuralom dúl: tehát ez a hatalmas, büszke alkotás, az angol parlamentárizmus, — nálunk csak álparlamentárizmus.

A parlamentárizmus lényege az, hogy minden vonalon a parlament akarata érvényesüljön. A parlament fölényének legyen alárendelve a király és a kormány. A király, ki köteles a minisztériumot mindig az alsóház többségétől nevezni ki és a minisztérium, amely köteles nyomban lemondani, mihielyt az alsóház leszavazza és köteles helyét átengedni az új többségnek.

Az országgyűlés két háza közötti viszonyt pedig úgy állítja fel a parlamentárizmus, hogy az alsóház legyen a döntő tényező. A felsőház szerepe csak a mérséklés, de sohasem a nemzeti akarat konok megakasztása lehet.

Mi tehát a parlamentárizmus lényege? Az, hogy az alsóház akarata előtt hajoljék meg a király, a kormány és a felsőház. De hát az alsóház miyen akaratot képvisel? A nemzetnek a választásokon megnyilatkozott akaratát. Amidőn tehát az egész állami életben irányt szab a nemzet által választott alsóház akarata, ezzel végeredményben a nemzet akarata uralkodik. Ugy módon a parlamentárizmus bonyolult szervezetében a diadalmas, vezető eszme: a nemzet szuverenitása.

Az alsóháznak ez a döntő vezérszerepe a kormánnyal szemben intézményileg is biztosítva van. Az alkotmányt, tehát az annak alkotórészét tevő parlamentárizmust is megsértő kormányt, vád alá helyezheti az alsóház és így helyéről elmozdíthatja. Azonban a királylyal és a felsőházzal szemben eddig nincs intézményes biztosítéka az alsóház vezérszerepének. A királynak ugyanis a törvénybetűi szerint meg van a korlátlan vétő joga, amelylyel minden törvényjavaslatot egyszerűen félre dobhat. A felsőháznak pedig szintén korlátlan jogot: vétőt biztosít a törvény, hogy az alsóház által hozzá terjesztett törvényjavaslatokat visszautasíthassa.

A gyakorlatban azonban mindeztől még mindig úgy volt Angliában, hogy a király sohasem gyakorolta vétőjogát, a felsőház pedig nem volt kerékkötője a nemzeti akaratnak. Csak most élesedett ki a két ház közötti ellentét. Tehát most arra az alapra állott az alsóház, hogy az elvet: törvénynyé kell emelni. És azt az elvet, a mi a parlamentárizmus lényege: az alsóház vezérszerepét, törvénynyel is biztosítani kell.

Ezzel a parlamentárizmus új fejlődési fokhoz jutott. A demokratikus haladás emelő, szárnyakat adó és kérelhetetlenül előrehajító hatása alatt tovább kell építeni az állam alkotmányát. Intézményileg, törvény útján egyszer s mindenkorra lehetetlenné kell tenni azt az eshetőséget, hogy néhány száz születtett főrend utjába merjen állani millióknak.

És ha valamikor eszébe méltóztatnék jutni az angol király öfelségének, hogy ő is előhúzza az elavult törvények lomtarából az

ő elrozdásodott vétő-jogát és nem-et merészelne mondani az angol népnek: ő is úgy járna, mint a főrendek háza. Megrendszabályozná. Ez az eset, ha előáll, a parlamentárizmus végső fejlődési foka lesz. Ekkor az alsóház akarata majd a királylyal szemben is törvénynyel lesz biztosítva, illetve a király jogai is törvényileg eltörölve.

A parlamentárizmus demokratikus fejlődését szomorúan nézzük mi magyarok. Az angolok most törlik le az 500-ak elavult jogait, gögijét, maradiságát. Nálunk pedig 20 millió ember akaratával szemben egyetlen egy akarat parancsol.

Bakonyi Samu beszéde.

A képviselőház ülése.

A tegnapi izgalmak után ma csöndesen folyik tovább a bankvita. Még mindig vannak szónokok és az általános vita még el fog tartani legalább addig, amikor a kormány törvénytervezőre szeretne volna emeltetni a javaslatot. A zárószavak és a részletes vita pedig oly hosszú ideig fog tartani, hogy bizony a bankjavaslatot leveszik majd a napirendről, hogy az ujoncjavaslatokat — amelyeket a császár sürget — vegyék elő. A bank ugyanis rendezve van törvénytelen módon, rendellenleg május elsejéig.

A bankvitának különben ma nevezetes szónoka Bakonyi Samu a kiváló politikus, pártunk régi és erős tagja támadta meg a kormány politikáját. Tartalmas, hatalmas beszédében, amelyet általános nagy figyelem mellett halgattak meg, rámutatott azokra az okokra, amelyek a magyar nemzet és a függetlenségi párt minden energiáját harcba viszik, hogy a kormány országvesztő politikáját megmentsék az országot. A helyesléssel kísért és nagy tetszéssel fogadott gyönyörű beszédében fejtegette az önálló jegybank szükségességét s bizonyította be a függetlenségi és Justh-párt álláspontjával igazságait.

Návay Lajos alelnök tízenegy óra előtt megnyitja az ülést.

Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Einök meleg szavakkal parancsolta el Luby Gézárt.

A Ház részvétét jegyzőkönyvében fejezi ki. Az elnöknek felhatalmazást ad az új választás kiírására.

Következik

a bankjavaslat

olytatólagos tárgyalása.

Szebeny Antal gazdasági szempontból egyedül üdvösnek az önálló bankot tartja. A közös védelmen kívül más közösséget nem akar. (Élénk helyeslés.) A közös bank nem teljesítette hivatását a múltban kellően. Így 1896-ban az építési válságot azzal idézte elő, hogy megvonta az építkezési hitelt. 1907-ben pedig a szövetkezetektől vonta meg a visszelszámítási hitelt. (Ugy van!) A jelzáloghitel helyett a személyes hitel növelését óhajtja. A deviza-politikában az Osztrák-Magyar bank magyar érdekeltenes irányzatot követ. A készfizetések felvetelére nézve olyan komplikált eljárás van a javaslatban statuálva, hogy abból sohasem lesz készfizetés. Az ötödik szakasz ezenkívül alkotmányserelmet és törvénysértést is foglal magában. (Zajos tetszés.) A javaslatot nem fogadja el. (Élénk helyeslés.)

Ráth Endre utal arra, hogy azzal biztatták a nemzetet, hogy gazdasági téren keresen fejlődést s most, amikor erre az utra lépett, ismét azokat találja szemben magával, akik a katonai téren is ellene foglaltak állást. (Ugy van!) A nemzet csak akkor kezdett remélni — ő nem — amikor hírvivők azt jelentették, hogy Lukács László is híve lett már az önálló banknak. A függetlenségi párt küzdelmének jogosságát biztosítja az, hogy programjában van az önálló bank. Ezt a harcot meg kell vívni már a nemzet jövőjéért is. Törvényes jogunk van az önálló bank-

hoz, mégis száz akadályt állítanak utjába. A bank-kérdésnél Budapest képviselőinek külön nagy akciót kellett volna indítaniok. Hatalmas érveket vonultattak föl elvtársai, de itt máddó marad minden érv. Csak egy szót várnak, azt, hogy „megengedem!” (Tetszés.) Ha ez megtörténne, akkor minden pártból örömmel üdvözölnék az önálló bankot. A kereskedő- és pénzügyvilágnak együttes erővel kellene küzdeni az önálló bankért. (Ugy van!)

Szomorú, hogy a pénzügyvilág az osztrák jármót tartja nyakunkon. Azt mondják, hogy a bankközösség és az osztrák tőke olyan szoros összefüggésben van egymással, hogy az önálló bank felállítása esetében az osztrák tőke kivonulna az országból. Ettől nem kell félni. A tőke nem jótékonyági intézmény s ha itt jó kamatra talál, bizony idejön és itt marad. (Élénk helyeslés.) A tulajdonalont azt mondják, hogy hosszú ez a vita, mert sok az elintéznivaló ügy. Miért nem hívták össze előbb a Házat? Különben is odaát a delegációban hallható, hogy mi az a sok fontos ügy. A létszámemelés, a katonai költségek horribilis emelése, a hadihajók millióinak megszavazása: — ez a nemzeti munka! (Zajos helyeslés.) Az osztrákoknak megszavazni a temérdek pénz- és véráldozatot meggondolás nélkül szabad, de amikor az önálló bankról van szó, ott a tulsó oldalon rögtön kiszámítják, hogy mennyi milliót kellene fizetni kamat fejében. (Ugy van!)

Munkapárti szónok.

Az elnök: Szólásra következnek? (Zaj.) Felkiáltások a baloldalon: Szünetet! Szünetet!

Szinyei-Merse jegyző: Rónay Jenő!

Rónay Jenő (munkapárti) Ráth Endre felfogását a mezőgazdasági hitel kérdésében merészsnek tartja. A mi a kivándorlást illeti, ehhez a közös banknak vajmi kevés köze. Igen sok kivándorló azért megy Amerikába, mert a kalandvágy űzi, nem pedig, mert a bankkamatláb létszázalékkal magasabb.

Rónay Jenő: Elképzelhetünk nyomorúságos viszonyok között élő nemzetet is önálló bankkal és viszont is lehetséges a helyzet. Elfogadja a törvényjavaslatot.

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti. Szünet után emelkedett szólásra Bakonyi Samu.

Bakonyi beszéde.

Bakonyi Samu: Eleget akarok tenni a parlamentári kormány követelményeinek és az előttem szóló Rónai Jenő beszédének egy pár tételére akarok reflektálni. Rónai Jenő tisztelt képviselőtársam beszéde megrendítette a pénzügyi küzdelmeinkben elfogalt álláspontot, mikor azt hiszi, hogy a 48-as párt szólamai pusztán üres szavak, holott határozottan és nyugodt lelkiismerettel állíthatom ennek igaztalan voltát. (Igaz, ugy van a szélsőbalon.) Én elismerem, hogy az ő helyzete nem a mi helyzetünk, de az a baj, hogy a helyzete könnyedségét nagyon is ferdén fogta fel és a feladatot nagyon is könnyen megoldhatóknak képzelte. Azt mondja, hogy hibávaló oly argumentumot felhozni, mely szerint a közös bank okozza a tömeges kivándorlást.

Mi azonban ezt nem állítottuk, csak annyit mondtunk, hogy az országnak szükség van munkásaira és eme szükség kielégítését, mi az önálló bank megvalósításától várjuk. (Igaz, ugy van, a szélső baloldalon.) Lukács László pénzügyminiszter ur szombat szemünkre hányt, hogy mi felvonulunk és javaslatot nyújtottunk be, holott épen ennek a mi bank agitációnknak köszönhetik ők, hogy ebben a házban helyet foglalhatnak. (Ugy van!) Helyeslés a szélső baloldalon.) Hogy mire jó ez agitáció, e kérdésre azt feleljük, hogy abban a nemzeti akarat megvalósulása rejlik.

Az önálló bank követelésével szembeállították — ami nézetem szerint vele szembe nem állítható — a készfizetések kérdését. Verték a mellüket, hogy a készfizetést a közös bank nélkül megoldani nem lehet. Ez mutatja, hogy náluk a készfizetés kérdése nem volt egyéb jelszónál, mit tehát megvalósítani nem akartak, vagy nem tudtak. Mutatja ezt a teit kivitele. (Ugy van! Ugy van!)

Azt hiszem tisztelt ház, hogy nem szerencsésebb ennél gróf Tisza Istvánnak a velünk folytatott polemikája sem, amelyet csak azért kezdett meg, mert mi gróf Lónyai munkájára hivatkoztunk.

Azt állítja, hogy Lónyai a több bankrendszernek volt a hive. Már engedjen meg nekem gróf Tisza István, hogy vagyok oly bátor megjegyezni, miszerint egészen mellékerült a kérdésnek. Mi ugyanis nem tartottuk lényegesnek az egy vagy több bankrendszernek kérdését; mi Lónyaira csak azért hivatkoztunk, mert ő egyenesen és határozottan a közös bank különválasztásának volt a hive. Hivatkozom munkájára egyik pontjára: „Meg nem engedhető, hogy a bankhitelek forrás az ország határán kívül legyen elhelyezve.” (Ugy van!)

Az aggodalmak között, melyek a bank különválasztásának kérdése körül elsősorban felhangzik az arany pozíciójának kérdése. Hogy miképpen oldotta meg az osztrák közös bank feladatát, két fontos tényezőt emel ki különösen erre vonatkozólag. (Halljuk! Halljuk.)

A kész bankjegyeknek (10 és 20 koronásoknak) fenntartása mellett az aranykészlet visszafolyt az osztrák bankba és ott is maradt, minek következtében jelentékeny számu váltóra tehetett szert. (Ugy van!) Ezt megcélolni nem lehet! Ezért vagyok bátor határozati javaslatot benyújtani, mit, hogy az ülés végén cselekszek meg, szíves elnézést kérem. Határozati javaslatom a következő: (Ovas.) A képviselőház utasítja a kormányt, hogy vegye tárgyalás alá a törvényjavaslat elfogadását s lépjen az osztrák magyar bankkal olyan megállapodásra, melyszerint a banknak legyen oly üzlete, mely üzletnek megfelelőleg legyen berendezve egy tudapesti fióközlet is. (Élénk helyeslés.)

Lovász Márton közbekiált: Ezt el lehet fogadni!

Bakonyi: Azt mondják örök, hogy a készfizes rendezve van s azt állítja a pénzügyminiszter ur, hogy szemrehányás nem illehet senkit, mert többet megvalósítottak, mint amennyit ígértek. Ebben a tekintetben aztán egyet ért vele Tisza István is, (Élénk derűség a szélsőbaloldalon) mert ő épen azt állítja, hogy ígéretüket nem töltötték be! (Récz Endre közbe kiált: Amit hoztak, felesleges!)

Most megfogom állapítani Ausztriának a maga tartozását, mit nem csak a készfeladatok kérdése, de a bank kérdésébe vetett hit is megmagyaráz, melyet a fuoldalon ülök lápjának, amikor azt mondják, hogy az Ausztriávali közösség felelőse a külföld bizalmát. Tisza István helyesen állapította meg, hogy a készfizesetek megingatják a külföld bizalmát. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Emiheiik örök bármily gunyosan is, hogy első kötelességünknek tartjuk a határozati javaslat benyújtását, nyugodt lelkiismerettel várjuk mégis nurkánk után a gazdasági, politikai, állami függetlenségünket s a nemzet tevékenységünk feletti örömét. (Taps és élénk helyeslés.) És mi helyt állunk a férfias munkát teljesítünk! Nem fogadom el a javaslatot! (Élénk helyeslés, taps, a szónokot számosan üdvözlök.)

Urána Kovács szöval fel: A bankküzdelem a nemzet önállósági érdekében folyik. Elismeri a baloldal nemes munkásságát.

Megállapítatják a napirend és az ülés véget ér.

A király budapesti fogadására megállapítják a küldöttséget.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Piacz-utca 12. sz. a.

Irodalmi előadás.

Est a Szabad Iskolában.

Szerdén, február 8-án Kulhi Sándor dr a kiváló poéta tart előadást „A modern magyar költőkről”. Az előadás vázlatja a következő:

A nagy közönség nem ér rá verseket olvasni. A lapokban folyó heves irodalmi harcok felkeltik az érdeklődést. A paródiákat már olvassák s az irodalom jurtéma. A mai irodalmi harc analógiái a magyar irodalomban 1790-ől. Az új irány jelentősége. A hivatalos irodalom. Az új líra politikai és gazdasági problémák hordozója. Változások köztöbén. Költők, mint a gazdasági forradalom előfutárai. Proletár-költészet. Az új irány jelszavai. Szimbolizmus. A francia hatás. Ady és Kesztyöly. A kultúrlírikusok. Eszmei tartalom és impresszionizmus. Juhász Gyula, Babits Mihály, Nagy Zoltán. A Holnap és a Nyugat költőinek. Oáh Gábor és a modernek között. Az eredmények. Az új líra a külföldön. Az irodalom történet álláspontja.

Az előadásban említett költők legszebb verseit illusztrálásul előadja: Békés Gyula a debreceni színház volt kitűnő színésze.

Az érdekes előadás, amely teljesen ingyenes, este 6 órakor fog kezdődni az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1. c. sz. II. e.) s hisszük, hogy szép számmal fog azon részt venni az irodalom iránt érdeklődő közönség!

Föltámadt

a koporsóban.

És meghalt a borzalomtól.

Kaposvárról jelenik: Karácsony János szemerei gazdálkodónak, aki kint Amerikában dolgozik, ujesztendő hetében megbetegedett a felesége. Szemerén szeptember óta nincs orvos és Téhről az orvos elhozásának költsége roppant nagy áldozatba kerül, úgy, hogy csak a gazdagabbak bírják ki a többszöri orvoslátogatás költségeit. A szomszédosság és a rokonság csak akkor hivatott hozzá orvost, amikor már agytifusza volt.

Az asszony könyvezele tudta, hogy a bajnak már csak a halál lehet a vége, épp ezért a hét elején a beteget látogató egyik szomszédasszony az ágyban eszméletlenül fekvő és nem lélegző asszonyt látva, azonnal a végre gondolt s orvos nélkül, a halottkém egyszerű vizsgálata alapján a koporsóba fektették Karácsony Jánosné, Gyertyát gyújtottak a feje mellett jobbról is, balról is. És imádkoztak mellette az asszonyok, míg a konyhában levő apró gyermekei, öten, hangosan sirtak.

A síratók elmentek a házból, a gyermekekkel együtt egy öreg anyóka maradt a konyhában, mikor jajgatást és kiabálást hallottak a ravatalos szobából.

Berohantak. A koporsóban ült a halottnak vélt asszony, aki révedező szemekkel, kezeit tördelve, ki akart ugrani a koporsóból. A kiabálásra összeszaladtak a szomszédok, kik a tetszhalottat kiemelték a koporsóból s lefektették az ágyba.

Villámgyorsasággal terjedt a hír, hogy az asszony fölébredt a koporsójában. A távoli szomszédokból is eljöttek a kíváncsiak szemlélni a csodát, a másvilágból visszatért asszonyt, aki örjögöött az ágyában.

Az eset teljesen elvette a szerencsétlen asszony esztét. Aig bírják az ágyban megfékezni és éjszakára nagy kínok között meghalt.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szerdán Varázskeringő operett Sugár Jolán vendégjátékával B) bérlet. Csütörtökön Tatarjárás operett Sugár Jolán vendégjátékával C) bérlet. Pénteken Fedora Jászai Olga ujonnan szerződött tag fellépte A) bérlet, Szombaton Romeo és Julia dráma B) bérlet. Vasárnap este Kormánybiztos ujdonság kis bérlet.

* Sugár Jolán fellépte. Ma este játszik utolsót Sugár Jolán a kolozsvári Nemzeti színház szoubrettje Hervé szép zenéjű operettjében a Lili címszerepében bucsuzik. A Lili operett következő kiosztásban kerül színre. Blinchar — Horváth. A báró — Deésy. H. Hypothese — Ligeti. Bompan — Nador. Bourincourt — Borbély. Bourincouriné — Rónai H. — Tatarjárás. Erdekes előadásban rész részünk holnap csütörtökön. Tatarjárás Kálmán—Bakonyi daljátéka kerül színre részben új kiosztással és pedig Mogyorósi önkéntes szerepét ezuttal Kardos Géza játsza először.

Fényes táncestély.

A máv. altisztek mulatsága.

E hó 4-én rendezték a máv. altisztek ez idei báljukat, amely az idény egyik legsikerültebb mulatsága volt. A táncestélyen, amelyet a máv. pálya épületében rendeztek, az első négyest 150 pár táncolt.

Ott láttunk a mulatságot társadalmunk előkelőségei közül igen sokakat, köztük Uhárik Béla üzletvezetőt, Csáky Alajost, Radó Józsefet, Kubányi Árpádot, Hlapka András, Nyíry Ernő drt, Derekassy István drt, Nagy Kálmán drt, Koczián Dezsőt, Dezső Kálmán drt, Janovics Miklóst, Publíg Ernőt és Rostás István főkapitányt.

A jelen volt hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Végh Lászlóné, Kovács Istvánné, Tözsér Lajosné, Mészáros Mihályné, Hevesi Imréné, Eles Lajosné, Gombácsi Györgyné, Szalontai Józsefné, Szűcs Istvánné, Afonyi Istvánné, Sméder Béláné, Jory Károlyné, özv. Vincze Bálintné, Révész Miklósné, Viliger Béláné, Endrődy Ignácné, Kovács Lajosné, Kemecey Ferencné, Furman Gézané, Horog Györgyné, Soltész Gyulané, Kölcsey Zsigáné, Pataky Gyulané, Hamer Miklósné, Török Istvánné, Szenes Mártonné, Nagy Józsefné, Nagy Lajosné, Biró Sándorné, Szabó Gézané, Marton Lajosné, Papp Jánosné, Mészáros Jánosné, Végh Ferencné, Kolumbán Beláné, Horváth Ferencné, Rác Sámuelné, Szűcs Mihályné, Hann Dezsőné, Fülöp Gáborné, Bona Fortunátóné, Jozy Antalné, Körösy Lászlóné, Kálmán Ferencné, Fábian Ferencné, Kiss Jánosné, Rázsó Jánosné, Vasik Józsefné, Kádár Sándorné, Miskolczy Lászlóné, Biró Andrásné, Hatvani Jánosné, Vossosi Manóné, özv. Szoboszlai Istvánné, Kovács Lajosné, Siroba Ferencné, Hegedűs Károlyné, Szabó Lajosné, Nagy Dánielné, Dézsi Jánosné, Cserni Józsefné, Zadosi Istvánné, özv. Kapitány Józsefné, Nagy Lajosné. Zsigmondovics Sándorné, Süveg Sándorné,

Urleányok: Végh Etelka, Kovács Zsuzsika, Tözsér nővérek, Mészáros Böske, Mészáros Gizike (Arad), Menyhárt Juliska, Eles Teruska, Koncsek Margit, Sneider Gizuska, Jovy Lujza, Vincze Bözsike, Megyeri Emmuska, Tóth Mariska, Endrődi Rózsika, Kovács Mariska, Kemecei Margitka, Soltész Sarolta, Horog Bözsike, Papp Etuska, Szántó Mariska, Török Margitka, Racz Rózsika, Racz nővérek, Nagy Erzsike, Nagy Eszti, Bujdosó Mariska, Marton Rózsika, Kórik Margitka, Papp Erzsike, Böszörményi Piroska, Egri nővérek, Zilahy Teruska, Böszörményi nővérek, Fontos Juliska (Derecske), Jóri Annuska, Holczman

Irma (Székelyhid), Zavisza Erzsike, Kiss Erzsike, Mészáros Eszti, Papp Zsuzsika, Kiss Erzsike, Tvosik Annuska, Kádár Lidike, Fogarasi Margit, Biró Mariska és Irmuska, Hika Irénke, Guksy Böske, Hegedüs Juliska, Wascsman Etelka, Szoboszlai Margit, Stroba Emma, Varga Ida, Szücs Margit, Hornyák Juliska és Irmuska, Sajtos Piroska, Dézsi Eszti, Zádory Annuska és Ilonka, Barcza Juliska, Bodnár Erzsike, Nagy Irma és Juliska, Zsigmondovics nővérek, Czene Piroska, Borus Annuska.

VIDÁM ESETEK

A nagy adó.

Miért nem szól a kürt?

A hirdetés.

Egy magánhivatalnok panaszkodott a főnökének, hogy felemelték az adóját.

— Ez szörnyűség, — mondta — már nem lehet megélni az embernek. Én felbebizni fogok az adóemelés ellen.

— És mit hoz föl indokul?

— Még magam se tudom. A főnök ur nem tud valami jó érvet, amire biztosan le szállítanak az adómat!

— Dehogyan nem. Leszállok a fizetését, hogy legyen mivel megindokolnia az adóelengedésért való kérését.

Panasz van a fiau éjjeli órára, hogy egy idő óta nem jelzi kürtszóval az órákat. Beidéztek hát önkormányzat a képviselőtestület elé, ahol amikor a tisztelt kupaktanács kérdőre vonja az eljárásért, azzal mentegődzik, hogy már csak három foga van és is fájdalmat okoz neki a fuvás.

Mivel senki sem akadt a faluban, aki vállalná a fontos hivatást, elhatározták a községatyák, hogy közkölségem csináltatnak a bakternek egy műfogsort.

A műfogak elkészülnek és a kürtszó — ismét elmarad.

Magához hivatja a bírót az őrt és haragosan rá szól:

— Na, te jómadár vagy, mondhatom. Az volt a kifogásod, hogy nem tudod fujni, mert nincs elég fogad hozzá. Most már van elég fogad és megint csak nem szól — a kürt.

A bakter ravaszul vigyorog és így szól:

— Már biz én arrul nem tehetek. — Aszondta a doktor, hogy az új fogakat éjszákára rakjam vízbe.

Az egyik debreceni kávéházban, ahol az üzleti vita jobban folyik a fekete kávénál is, egy ügynök mesélte el ezt a históriát.

— A minap véletlenül bevetődtem egy családfőhöz. A családfő szokott nekem hirdetésekkel feladni. Mert én hirdetésben is ügynökök. A háznál vendégségben volt egy pap, aki tréfálkozni kezdett velem.

— Aztán — mondja barátom — szót hoztam, — megél maga a hirdetési ügynökségből?

— Meg én.

— De bolondok az emberek, hogy hirdetnek. Ha én kereskedő volnék, sohase hirdetnék. Hiszen nem olvassa el senki a hirdetéseket.

— Na — mondom én erre — akkor a tisztelendő ur más véleményen van, mint Jézus Krisztus ő halhatatlansága volt.

— Hogyan?

— Hát nem tudja tisztelendő ur, hogy Jézus Krisztus szükségesnek tartotta a hirdetését?

— Nem értem, hogy mondhat ilyesmit, — szót fölhaborodva a lelkész.

— Pedig egyszerű dolog. A szentírás tanúsága szerint Jézus Urunk ezt mondta prófétáinak: „Menjétek ki az emberek közé és hirdessétek az én eszméimet.”

Az ötödik vig-est.

Főlolvasás, zene, ének.

Az e hó 9-én, csütörtökön délután 5 órakor, a Bika-szálloda dísztermében tartandó vigest műsora a következő:

1. Vig nyitány. Előadja a Rác Károly és fia zenekara.

2. Kerner Jenő: „Rákóczi“ statéfája. b) Brahms „Klängenlied“. Éneklé Dávid Kata urleány.

3. Hegedü szóló. Előadja: Rubinstein Erna, a nyolcéves hegedűművész.

4. A légy. Vig monológ. Előadja Leővey Leó ur, a nagyváradi színház komikusa.

5. Dal. Kurucz Jánostól. b) A nagy ária a „Tosca“ operából. Éneklé Fráterné Károlyi Leona urnő, a nagyváradi Szigligeti színház koloratur énekesnéje.

6. Lepketánc. Lejti Ehrenfeld Klárka urleány.

7. Air russe. Zongorán előadja Kerner József ur.

8. „Debreceni lehetetlenségek.“ Vidám dalokban, aktuális strófák. Éneklé Leővey Leó ur.

9. Kedves dalok. Farkas Imrétől, Zerkovitztól, Linekétől. Éneklé J. Károlyi Leona urnő.

10. Tréfás kuplék. Előadja: Leővey Leó ur.

11. Magyar dalok. Éneklé Szamos Bözsike urleányka.

12. Induló. Játsza a Rác Károly és fia zenekara.

E rendkívül érdekesnek ígérkező vigestre jegyek már most kaphatók.

A becsületes megtaláló.

Egy árvaleány az utcán egy kétszáz ezer koronás betétkönyvet talált, amelyet egy milliomos vesztett el. A milliomos a becsületes lánynak tiz koronát adott.

Tulajdonképpen csak egyféle megtaláló van a világon: a becsületes. Mert a másfajta, amelyek nem vallja be, hogy talált, nem megtaláló mindaddig, amíg le nem leplezik. Ebből persze az következne, hogy a becsületes megtaláló némileg buta is egy kissé, mert nem meri élvezni a sorsküldötte értéket akár ethikai, vagy erkölcsi tekintetből, akár pedig azért, mert fél a büntető igazságszolgáltatástól. A becsületes megtaláló tehát nem mindig azért becsületes, mert becületes, hanem azért, mert fél. Vagy azért, mert úgy sem tudná élvezni a talált javakat. Kissé humoros, de így van. Mit csinált volna példának okáért az a kis árvaleány azzal a kétszáz ezerkoronás takarékkönyvvel, amelyet a napokban talált? Talán, sőt bizonyosan nem tudta, micsoda örült nagy érték fekszik a kezéi között, vagy ha sejtette, ő az egyszerű eszével el nem igazodik rajta, miképpen értékesíthesse a talált kincset? Fölcsapott tehát becsületes megtalálónak és szépen elküldte a könyvecskét a rendőrségnek és keresse meg a gazdáját.

A könyv gazdája véletlenül egy milliomos ur volt, akinek van még egynehányszor

kétszáz ezer koronája, de még sincs annyiszor kétszáz ezer koronája, hogy kétszer százezer és tiz korona között ne találjon szédítően nagy különbséget. És mégis, amikor az elvesztett érték visszakért hozzá, potom tiz koronával szurta ki a becsületes megtaláló szemét. A nevetséges tiz koronás adomány körülbelül ezt jelent:

— Nesze fiam, végy rajta magadnak jó erős madzagot.

Pedig tulajdonképpen a megtalálónak is igaz van, meg neki is. Az egyik nem tudta volna fölhasználni a nagy vagyont, a másik nem érdemelné meg a kétszáz ezer koronát, ha hálából csak a tizedrészét is odaajándékozta a megtalálónak. Mi az ördögnek ennyi pénz olyan embernek, aki nem tud élni a szerencsével, amely rendszerint csak egyszer érkezik az életben? És különösen miért adjon a milliomos ezeket, mert akadt egy jó bolond és visszahozott neki kétszáz ezer koronát? Az egészen más, ha nem került volna meg. Akkor gondolatban talán a felét is odaajándékozta volna az elvesztett pénznek.

UJDONSÁGOK

— **Utátvételek.** A békési törvényhatósági utat ma, az egrit e hó 14-én, a nyiradonyit március 16-án veszi át a küldöttség. A miniszter képviselőjében Bakos István műszaki főtanácsos lesz itt.

— **A pótvásár.** A város tanácsa, tekintettel arra, hogy a száj és körömfájás megszűnt, ma intézkedést, hogy a miniszter e hó 25. 26. 27. és 28-ára engedje meg a pótvásárt.

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni református egyház gazdasági bizottsága e hó 8-án délután 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart, amelynek tárgyai folyó ügyek lesznek.

— **Halálozás.** Mély gyász érte az Éricz, Bahunek és Seeberg családokat. Ma délben meghalt Éricz Ernő nyug. máv. főügyelő, a városi törvényhatósági bizottságnak tagja. Halála széles körökben mély részvételt keltett, mert az elhunyt általános szeretetnek és tiszteletnek örvendett. A család a következő gyászjelentést adta ki: Alulírottak úgy a maguk, mint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik, hogy a legjobb férj, szerető édesapa, nagyapa, rokon Éricz Ernő máv. nyug. főfelügyelő, Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának tagja életének 67-ik évében, 1911. február hó 7-én délben 1 órakor csendesen elhunyt. Drága halottunknak földi maradványai folyó hó 9-én délután 3 órakor az Arany János-utca 35. szám alatti gyászháztól, a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Szent-Anna-utcai temetőben fognak örök nyugalomra helyeztetni; lelki üdvéért pedig az engesztelő szent miseáldozat folyó hó 10-én délelőtt 9 órakor fog a róm. kath. templomban az Urnak bemutatni. Debrecen, 1911. február hó 7-én. Béke és örök világosság lebegjen drága hamvai felett! Neje: özv. Éricz Ernőné sz. Szécsényi Ottilia. Gyermekai: Jolán, Gizella Bahunek Elemérné, Ottilia, Paula dr. Borbély Kálmánné, Sarolta W. Seeberg Árminné, Ernő. Unokái: Bahunek Edith, Seeberg Sári, Seeberg Zoltán. Vejei: Bahunek Elemér, dr. Borbély Kálmán, W. Seeberg Ármín. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

— **Cukor a tengerben.** Fiuméből jelentik: Tegnap este a Mária Valéria mólón három vasúti kocsi áttörte a sinek végén levő torlaszt és a tengerbe zuhant. A beraktározott 30,000 kg. cukor használhatatlanná vált. A kocsikat gőzdarun fogják kiemelni. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség.

— **Az időszaki mértékhitelítés díjai.** Hódmezővásárhely közönsége fölíratot intézett a kormányhoz, hogy az időszakos mértékhitelítési díjtáblázat általános díjtételeit szállítsa le, mert az ott föltüntetett díjtételek a kiskereskedőkre, kisiparosokra és kisgazdákra nézve az időszakos hitelítéssel nyújtott előnyökkel nem állanak arányban. Igen sok esetben ugyanis a kisembereknek csupán egy kézi mérleget, vagy egy félliteres űrmértéket kell hitelesíttetniök s ezért az aránytalanul magas, a hitelesítendő mérleg beszerzési árát meghaladó általánjdíjtételt kell fizetniök. Hódmezővásárhely kéri, hogy ezt a fölíratot pártolja Debrecen város közönsége.

— **A gázmotorok kezelőinek tanfolyama.** A m. kir. technológiai iparmuzeum igazgató-sága közli, hogy a gázmotorkezelői tanfolyam a m. kir. technológiai iparmuzeumban e hó 13-án nyílik meg és március hó 11-ig tart. Az előadások naponként este 7 órától 9-ig a felsőiskola II. emelet 59. számú termében tartatnak. E tanfolyamon a világítógáz-, generátorgáz-, benzin- és nyerspetroleummotorok szerkezetét és kezelését tanítják. Tanulóknak felveszik az ilyenféle motorok tulajdonosait és kezelőit, a motorok szerelőit és géplakatosait, végül a jelentkezés sorrendjében más géplakatosokat is. A beiratásokat a m. kir. állami felsőipariskola (VIII. ker., Népszínház-utca 8. szám.) II. em. 59. sz. tantermében e hó 11-én este 7 órától 8-ig és 12-én délelőltől 10 órától 12-ig tartják meg. A jelentkezők kötelesek igazolni mesterségüket és jelenlegi foglalkozásukat. Tandíj 10 korona. A hallgatók a tanfolyam elvégzése után vizsgát tehetnek, sikeres elvégzésről bizonyítványt nyernek. A vizsga díja 10 korona.

— **Gyűlések a kamaránál.** A kereskedelmi és iparkamara közös bizottsága vasárnap délután tartott ülést Szent-Királyi Tivadar elnöklésével, melyen a csütörtökön tartandó közgyűlésen tárgyalandó ügyek kerültek előzetes megvitatás alá. A közös bizottság örömmel vette tudomásul az 1910. évi zárszámadást, mely minden tekintetben megnyugtató eredményt mutat. A zárszámadásból látható, hogy a kamarának igen kedvező éve volt, a bevételek 27,000 koronával haladták meg az előirányzatot, úgy hogy a kamarának 12,000 korona rendkívüli kiadás után is 14,000 korona felesége maradt, melyből 10,000 koronát törlesztett a nyugdíjalappal szemben fennálló tartozására. A kamara tiszta vagyona 17,000 korona, nyugdíjvagyon 9000 koronával emelkedett. Számos miniszteri elintézésről tett jelentést továbbá az elnökség, melyekben örvendetesen tapasztalható, hogy a kamara óhajtsái méltánylásra találtak. Több államsegélyes kérelemre vonatkozólag állapította meg véleményét még a közös bizottság, végül a debreceni kézügyesítő egyesületnek, a debreceni nyomdásztanfolyamnak, a pincér szakiskolának, munkásgimnáziumnak és a szolnoki kereskedő továbbképző tanfolyamnak szavazott meg segélyeket.

— **A kiadó lakás titka.** Egy berlini orvos lakást keresett. Elrontotta a szemét a lakáscédulákon, lekoptatta a lábát az emeleteken, de megfelelő lakást, azt nem találta. Miután végigjárt egy csomó kerületet, befordult a Bergstrasseba. Ott a harmadik házban csakugyan rátalált a neki való lakásra. A ház-mesternével felment a második emeletre, hogy megnézzék; csakugyan négy gyönyörű szobából állott a lakás, kényelmes, tágas, rögtön, még benn a szobában le is foglalozta. Aztán kitélt mentek, ki a konyhába, ahol sötét volt és csak tapogatózva lehetett járniok. Az orvos előre ment és amint ment, belenyúlt valamibe. Gyufát gyújtott, hogy megnézzék mi az. Egy akasztott ember volt. Vagy két hete lóghatott a lábasoknak való kampósszögen. A lakás egy hónap óta üres és az életunt ember, akit Schütt Keresztélynek hívnak és asztalosmester volt az életben, belopódzott ide és nyugodtan felkötötte magát.

— **Halálozás.** Mádról jelentik: losádi báró Gyórfy Rosalia e hó 4-én szombat délután félhét órakor rövid szenvedés után, házassága huszadik évében meghalt. Temetése ma delután volt.

— **A mi bálunk.** A debreceni függetlenségi és 48-as párt e hó 18-án, szombaton, az „Arany-Bika” szálló disztermében Rácz Károly és fia zenekarának közreműködésével zártkörű táncvigalmat rendez. A mulatság kezdete este 8 órakor. Belépti-díj személyenként 2 korona. — Felü fizetéseket hirlapilag nyugtáznak. Jóízű ételekről és italokról gondoskodunk. Jegyek előre válthatók a „Függetlenségi kör” helyiségében és a táncvigalom napján este a pénztárnál.

— **Elitelt igazgató pópa.** Szatmárról jelentik: Az általános képviselőválasztások alkalmával Lucaciu Constantin királydaróci pópa Lucaciu László román nemzetiségi képviselő fivére nemzetiségi programmal fellépett a szatmármegyei krassói kerületben. Barlafalu községben, amikor korteskörtűjt tartotta, beszédet mondott, melyben hivatkozott arra biztatta, hogy azokat, akik más pártban vannak, bojkottálják, köpjék le és üssék agyon. A szatmári ügyesség igazgatója miatt perbe fogta Lucaciu Constantint, akit a szatmári törvényszék most három napi fogházra 60 korona pénzbírságra ítelt el.

— **Tolvaj éjjeli őr.** Furcsa éjjeli őrre van Felső-Józsa községnek. A jeles embert Molnár Istvánnak hívják. Kisbíró a derék férfiú és emellett az éjjeli őrseget is teljesíti. A kitérő bakter-kisbíró a napokban belopódzott Márki Lajos segédjegyző éléskamrájába s onnan az összes sonkát, kolbászt ellopta. A segédjegyző feljelentésére a csendőrök kinyomozták a tolvajt a kiváló bakter személyében. Persze, hogy most elcsapják az őreget.

— **Véres családi dráma.** Makóról jelentik: Véres családi dráma történt a közel fekvő Püspöki-Ellén. Dégi István fiatal iparos rossz viszonyban élt a feleségével, mert az apósa mindig ellene szította az asszonyt. Apja unszolására az asszony elhagyta férjét és hazament lakni. Tegnap Dégit az apósa hazahívatta. Boldogan sietett a feleségéhez, azt hitte, az asszony ki akar békülni vele. De az asszony már a kapuból két lövést a férjére lőtt. A második lövés fején találta Dégit, aki összeesett. Az asszony még négy lövést tett, aztán beszaladt a lakásba. A haldokló Dégit a kórházban ápolják, feleségét letartóztatták.

— **A kereskedők és iparosok hitelszövetkezte** Debrecen, Csapó-utca 1. sz. Könnyen visszafizethető törlesztéses kölcsönöket nyújt. 1 betét 50 fillér. Minden betétre 120 K kölcsön kapható. Ház és föld vételeknél, valamint építkezési kölcsönök sűrűsége miatt intéztek el.

— **Táncrendek,** bördiszművek, kereskedelmi és penzintézeti könyvek. Könyvkötés. Papírból előállítható mindennemű készítmények legjobb kivitelben készülnek Dávidházy Kálmán könyvkötészetében, Fűvészkerutca 9. szám.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációszak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképes műterem.

— **Demmer Józsefnek** mai számunkban megjelent hirdetésére olvasóink figyelmét felhívjuk.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

A hercegnő hozománya

Elpazarolta a méltóságos asszony.

Az egész ország ismeri azt a válópört, amelyben Sulkowski hercegnő és Tagányi Sándor ügyvéd szerepelnek. Most a lengyel származású, aradi illetőségű Sulkowski Ida hercegnőnek, dr. Tagányi Sándor aradi ügyvéd, országgyűlési képviselő elvált feleségének bonyolult pörei ismét megszapordtak. Részletesen ismertettük azt a konfliktust, amely a hercegnő félbenmaradt házassága révén keletkezett.

Amikor nyilvánosságra jutott Swettow Bernát német birodalmi gróffal való eljegyzési ügye kiderült, hogy a gondnokság alatt levő hercegnő, aki negyvenmillió vagyon várományosa, mindössze 500 korona apanázt kap havonként az apjától, Sulkowski Józseftől. A hercegnő kevésnek találta ezt az összeget és kérte jelenleg Németországban tartózkodó apját, hogy emelje föl az apanázt. A herceg megtagadta ezt, amire Ida hercegnő gondnoka utján pört indított az apja ellen.

A pör folyamán az öreg herceg azzal indokolta az apanázs felemelésének megtagadását, hogy ő már eleget adott a leányának.

— Kérem a bíróságot, — hangzott a herceg egyik beadványában — hallgassa ki Tagányi Sándort, a leányom volt férjét, ő megmondhatja, hogy milyen nagy összegeket adtam a leányomnak.

Az aradi járásbíró ma hallgatta ki je körülményre Tagányit, aki ezt valloita:

— Én a hercegnővel hatszázkilencven-ezer korona hozományt kaptam. De ezt az utolsó fillérig elfizettem egykori feleségem adósságaira. Adósságai utolsó részleteit a múlt évben egyenlített ki az aradi árvaszék a tölem kapott pénzből.

Arra a kérdésre, hogy miért vált el a feleségétől, Tagányi ezt felelte:

— Határtalanul pazarló természete miatt én adtam be ellene a válókeresetet. A válást egyébként hűtlen elhagyás címén mondta ki a Kuria.

A bíróság most hallgat ki ez ügyben egész sereg tanut.

TÁVIRATOK.

Osztrákok a hadügyminiszter ellen.

Bécs, február 7. A jelenleg Bécsben időző osztrák delegátusok között erős áramlat indult meg a közös hadügyi költségvetés ellen. Különösen a keresztényszocialista párt utasította delegátusait a közös kormány és különösen Schönaich hadügyminiszter ellen. A párt ma félhivatalosan bejelenti, hogy a költségvetés megszavazását bizonyos garanciáktól teszi függővé és fenyegetéseit ezzel végzi:

— Azok, a kik azt hiszik, hogy a delegáció tárgyalásai csakhamar befejeződnek, nagyon csalódnak. Szó sem lehet arról, hogy március közepe előtt a költségvetési vita befejeződjék.

A porta gyujtogatói.

Konstantinápoly, február 7. A másfél napi vizsgálat sok olyan nyomot derített ki, amely az látszik bizonyítani, hogy a portaépületben

kiütött tüzet gyújtogatás okozta. A kormány tagjai a múlt héten anonym leveleket kaptak, amelyek figyelmeztették a minisztereket, hogy egy titkos komité fel akarja gyújtani a város főépületeit és a követségek palotáit. A kihallgatott személyek vallomásaiból kiderült, hogy a portás és a neki alárendelt szolgák egyenként kétezer piasztart kaptak Sherif pasától. Hatvan szolgát, husz tisztviselőt és negyven rendőrtisztet és katonát letartóztattak. A hatóságokat, különösen a rendőrséget súlyos felelősség terheli. A Csiragan-palota égése óta a rendőrség semmiféle óvintézkedést nem tett a középületek megvédésére, ami az izgatott politikai viszonyok mellett különösen súlyos mulasztás. A tűz okozta károkat alig lehet megbecsülni.

Erdekes, hogy a tűz kitörésekor a portáépület vízvezetéke el volt zárva, mert nem fizették meg a vízvezetési társaságnak járó vízdíjakat. A tüzet csak akkor vették észre, mikor az már meglehetősen pusztítást okozott. Az államtanács helyiségei és a nagyvezíri hivatalnak majdnem összes helyiségei, valamint a belügyminiszterium helyiségei teljesen rommá égtek.

Abdul Hamid szökni akar.

Konstantinápoly, február 7. Abdul Hamid a napokban három cirkasszi nőt hozatott szalonkii háremébe, de másnap elbocsájtotta őket azzal a panaszszal, hogy öregek. Pedig egyik sem volt több husz esztendősnél.

Mikor a három nő elhagyta a villát, a rendőrség megmotozta őket és egy furfangos, apróra kidolgozott tervezetű találtak náluk az exszultán megszöktetésére. Két nappal később arról panaszkodott Abdul Hamid, hogy rozoga az ágya és nem tud aludni. Asztalost küldtek fel hozzá, de az exszultán piszkosnak találta a meszerembert és megparancsolta a szolgálóknak, hogy fürdessék meg.

Az asztalos levette a ruháit, az exszultán egy őrizetlen pillanatban magára öltötte és ki akart szökni a villa kapuján. De az őrk felismerték és visszavezették szomoru, magányos lakosztályába.

Százhetéves öngyilkos.

Sátoraljnyhely, február 7. Kisigmádon Juhász András 107 éves aggastyán az istállóban felakasztotta magát és meghalt. Ismerőseinek folyton panaszkodott, hogy már megunta öregségét és hozzátartozói nem bírnak vele kiméletesen.

A lordok végnapjai.

London, február 7. Az alsóház tegnap délutáni megnyitására Asquith miniszterelnök a külügyi kérdések után megemlékezett a felsőház reformjáról.

— A kormány — ugymond a miniszterelnök — a legutóbbi választásoknál megnyerte a nép hozzájárulását az alkotmányreformra vonatkozó tervéhez, a felsőház vétőjogának eltörléséhez és oly többségre tett szert, amelyet minden angol kormány teljesen kielégítőnek tekintett arra, hogy akár a legnagyobb alkotmányos és szociális változások keresztülvitelére is jogosult. A legutóbbi két választás verdikje alapján felteszi, hogy a kormány javaslatai hosszas, fáradságos tárgyalás nélkül is törvényerőre válnak. A kormány alkalmat fog adni a bő eszmecsere, de reméli, hogy javaslatai az alsóházban való elfogadás után még oly időben is jutnak a felsőház elé, hogy még a koronázás előtt tárgyalhatók legyenek.

Rablók az állomáson.

Berlin, február 7. Schönwald vasútállomás főnökét vasárnap hajnalban gyanus nesz riasztotta fel álmából. Gyorsan felöltözködött, revolvert töltött meg és kiszaladt a raktárhoz. A sötétben látta, hogy tolvajlámpások fényénél betörők garázdálkodnak. Az állomásfőnök elszűtötte revolverét s erre összefutott a vasuti személyzet. Valóságos csata fejlődött ki. A vasuti alkalmazottak sűrűn lövöldöztek a raktár felé és a betörők viszonzták a tüzelést. Egyszerre aztán a raktárból nem hallatszott több lövés. Az állomásfőnök több bátor vasuti hivatalnokkal közelebb ment a raktárhoz. Éppen jókor jött, hogy lássa, mint menekülnek el a betörők. A raktárból a sinekre emeltek egy dreszinát, valamennyien ráültek és veszett vágatással hajtották a kis kocsit Reinickendorf felé. Az állomásfőnök táviratozott a reinickendorfi állomásra, hogy tartóztassák föl a dreszinát. Már akkor a betörők messze jártak. A villamos telepnél megállították a hajtányt, legrátták és elmenekültek. Mindjárt azután jött a hajnali első személyvonat. A mozdonyvezető észrevette a reggeli szürkületben a sinen lévő dreszinát, teljes erejéből fékezett, azonban az összeütközést már nem kerülhette ki. A lokomotív pozdójává törte a kis hajtányt, de a személyvonatnak nem esett baja. — A betörőket azonban hasztalan nyomozzák.

Vonatösszeütközés.

Rutka, február 7. A Rutka és Zólyom közti vonalon fekvő Bartos állomáson tegnapelőtt éjjel a 306. számú személyvonat beleütközött az állomáson vesztelő tehervonatba. Emberben kár nem esett, az utasokat a segélyvonat vitte tovább, mert a kocsik összerongálódtak. A kár tízezer korona.

Forrongás a pestis miatt.

Berlin, február 7. Pekingből táviratozzák, hogy Charbin és Peking között minden falu pestises. Tiencinben a külföldi konzulátusukat izolálták. A kínai vasutakon Manduria felé megszüntették a személyszállítását. A pekingi kormány elvesztette fejét, mert antidinasztikus áramlat támadt az alsóbb néposztályokban a pestis miatt. A német hatóságok megtiltották, hogy hajók kikötessenek Kiaocsaóban. Az egész vidéket ostromállapotba helyezték.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonafőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 7.

Változatlan áron elkelt (50 kg.-ként) 12.000 métermázsza buza. Rozs változatlan, zab tartott, tengeri szilárd.

A határidőzlet iránya a hideg idő folytán eleinte szilárd volt. Utóbb a kis spekulánsok haszonbiztosító művelete következtében a gabonanemek leadták árnyereségüket. A forgalom mérsékelte volt.

Az árak 50 kilogrammonként
 buza ápr. 11'48—11'44.
 buza máj. 11'32—11'29.
 buza okt. 10'91—10'92.
 rozs ápr. 8'16—8'14.
 rozs okt. 8'04—8'02.
 zab ápr. 8'—55 8'56.
 tengeri máj. 1911. 5'84—5'85.

Értéktőzsde. Ostrák hitel 676.— Magyar hitel 866'50. Négyszázalékos Magyar koronajér. d. k 91'90

Őszi szántás, tavaszi tárcsázás.

A közelmúltban igen érdekes előadások tartottak a mezőgazdálkodás köréből a Közteleken. Különösen érdekes volt az, amelyet Kerpely Kálmán, a debreceni gazdasági akadémia igazgatója tartott s amelyet legalább rövid kivonattal minden magyar gazdának ismernie, de követnie is kell.

Előadó hosszas kísérleteinek eredményeivel bizonyította be, hogy minden növény egy bizonyos mennyiségű vizet szükséges elvétel a célból, hogy egy termésmennyiséget adhasson. Így pl. a zab 12000 hl. vizet vesz ki egy kat. hold földből akkor, amikor 10 q-ás termést ad. Ha ennél kevesebb víz van a talajban, úgy a termésnek is okvetlenül kisebbnek kell lennie, mert csak a jelzett mennyiségű víz oldhat fel annyi tápláló anyagot, amennyi 10 q-ás termés elérése céljából szükséges van.

Azt is bebizonyította hosszas kísérletei alapján előadó, hogy annyi tavaszi csapadék, amennyi a földet a növények részére szükséges elvétel mennyiségű vízzel ellátja, csak minden tíz esztendőben egyszer van. Csak a téli csapadék olyan mennyiségű, amely a növényeknek víz-zükségletét fedezni képes, ha t. i. úgy gazdálkodunk, hogy ezen téli csapadék beszivároghasson a talajba s az onnét való elpárologása megakadályozzuk. A téli csapadék beszivárgását a talajba pedig csak olyan módon biztosíthatjuk, ha a talajt megtárcsázzuk, vagy sekélyen megsántítottuk, ha azután ősszel mély szántást adtunk a talajnak s a szántás után azonnal boronáltunk s ha tavasszal ismét tárcsázzuk és boronáljuk a talajt. A tavaszi tárcsázásra és gyakori boronálásra azért van szükség, hogy a víz elpárologását megakadályozzuk.

A legnagyobb hiba tehát amit a gazda elkövet az, ha tavaszi vetésre szánt földjeit ősszel se nem szántja, se nem tárcsázza, mert ezáltal megakadályozza a víznek a talajba való beszivárgását s így elvesz rá nézve a téli csapadék legnagyobb része. Természetes azonban, hogy vannak évek, amidőn a korán beálló fagy miatt nem volt leheiteséges a szántást befejezni, de ilyenkor is meg kell tárcsázni a talajt, utána pedig megboronálni, mert vízfogható képességét már ezáltal is nagyon fokozzuk. Az ősszel szántatlanul maradó talajban kal. holdanként 8—10000 hl. vízzel kevesebb van, mint abban, amelyet ősszel felsántítottunk, vagy legalább tárcsával megjárattunk. Az ősszel felsántított földeket azonban tavasszal nem szabad szántani, hanem csakis tárcsázni és utána boronálni, mert ezzel az eljárással lehet a víz elpárologását leginkább megakadályozni. Minél többször boronálunk tavasszal, annál több víz marad a talajban.

Olyan talajokra, amelyek ősszel szántatlanul maradtak, a műtrágyákat is hiába alkalmazzuk, mert ha csak rendkívül dus csapadék nincsen, azok nem oldódnak fel és nem hasznosíthatók. Az ősszel felsántított talajokra azonban tavasszal is nyugodtan szórhatjuk ki a szuperfoszfátot, mert tekintettel a talaj magas víztartalmára, az könnyen oldódik és a növényzet rövid tenyész ideje dacára kifejti hatását.

Ingatlanok forgalma.

Schwartz Mór veszi a debreceni 894. sz. tjkvben foglalt Agárdi utca 6. számú házat Szöllösi Józseftől 10400 koronáért.

Tóth Mihály veszi az 1192. sz. tjkvben foglalt Homok-utca 18. számú házat Vajó Mária és társaitól 4800 koronáért.

Felelős szerkesztő : PÓSCH DEZSŐ

Nyíltér.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Tek. Voith György urnak mint a „Vasárnap” krónikásának

Helyben.

Tisztelt Uram!

A „Vasárnap” cz. hetilap utolsó számának „Krónika” rovatában a modern reklám kinövésait akarván kipellengérezni, megbotránkozik a Debreczeni Zenekonzervatorium II. félévi beiratási alkalmából közzétett hirdetésein s egyben, egyebek között kissé merésznék találja „ifjú, kis zeneiskolánk” azon állítását: **Debreczen egyetlen okleveles zenetanárokkal rendelkező zeneintézete.**

A cikknek a konzervatorium igazgató-ságára vonatkozó részére a konzervatorium igazgatója bizonyára megadja a megfelelő méltó választ.

Rólunk a Zenekonzervatorium tanáiról történt szives szeretetreméltó megemlékezése rugójának méltánylásával remélem közelesen lesz alkalmam foglalkozni a nyilvánosság előtt

Igen hízelt ránk nézve, hogy a Debreczeni Zenekonzervatorium, mely a folyó tanév alatt, tehát fennállása mindössze 3-ik évében 244 növendéket részesít szakzszerű zeneoktatásban, az Ön szemében „ifjú kis zeneiskola”. A konzervatorium tanári karának is az a véleménye, hogy most még csak „ifjú kis” intézet vagyunk, de a jó Isten segítségével azon leszünk, hogy ebből az országból egyik legjobb és legnagyobb intézetét fejlesszük.

A 244 növendékre pedig büszkék vagyunk, mert munkánk legszebb jutalmát a közönség napról-napra növekedő bizalmában találjuk.

Krónikás úr azonban azért, hogy „kissé merésznék” találta azon állításunkat: **Debreczen egyetlen okleveles tanárokkal rendelkező zeneintézete,** a lehető legsúlyosabban meggyanusította a konzervatorium igazgatóját és tanári karát egyaránt. Sorai értelmében: vagy **más debreczeni zeneintézetnek is vannak okleveles zenetanárai,** vagy pedig **tanári karunk tagjainak nincs meg a tanári oklevele.** Mindkét esetben a valóságnak meg nem felelő tények hirdetésével a jóhiszemű közönséget akartuk megtéveszteni. Röviden, **hazudtunk.**

Csak természetes, hogy tanári karunk ezt nem hagyja megtorlatlanul, annál inkább, mert sorai értelmi szerzőjét ismerjük.

Zenetanár, tudomásom szerint 6 van Debreczenben. Ezek közül 4, névszerint Füre-dyné H. Margit, Grósz Ernő, Haják Károly és P. Nagy Zoltán a debreczeni Zenekonzervatorium kötelékébe tartoznak, azonkívül Werlinné D. Mária és Dr. Gállné W. Ella urnók. Ezek bírják az ugynevezett állami oklevelet: az országos zenetanárvizsgáló bizottság oklevelét. Ez az egyedüli és egyetlen képesítés, mely a zenetanári cím használatára és viselésére jogosít.

A konzervatorium tanári kara nevében felszólítom a krónikás urat, hogy amint gyanusítani tudott nyilvánosan, épp oly nyilvánosan jelentse bármelyik helybeli lapban, hogy a fent nevezett tanárokon kívül melyik más debreczeni zeneintézet rendelkezik okleveles zenetanárokkal és melyik más „kiváló **magán-tanár**” bírja a zenetanári oklevelet?

Vagy pedig: tanári karunk fentnevezett négy tagja közül — a konzervatorium csak négyünket hirdét okleveles zenetanároknak — melyiknek nincs meg a zenetanári oklevele?

Nemcsak az okleveles, hanem a simpla zenetanári cím viselésére kizárólag az országos zenetanár vizsgáló bizottság által kiállított oklevél jogosít; más zenetanári képesítés hazánkban nincs. Mindazok, akik ezt a címet használják, anélkül, hogy ezen oklevél birtokában lennének, épp oly jogtalanul teszik ezt, mint a „külföldön képezett zenetanári cím” lovagjai. Külföldön van zenetanári képesítés; zenetanári képesítés egyáltalán nincs. Ott a **zenetanári** cím

Kitüntetés, melyet az uralkodó adományoz.

A külföldi képesítéssel itthon üzött humbug nem egyéb **svindlinél** s az ezen címet itthon használók épp oly **czimbitorlók,** mint a tanári képesítés nélküli egyéb „zenetanárok”.

Ez alól a Debreczeni Zenede „tanári” kara sem képez kivételt, hiszen tanári képesítése egyetlen tagjának sincs, a Zenedének pedig, mint intézetnek nem áll jogában tanerőinek a tanári címet adományozni.

Bizonyítja ezt, hogy a szatmári kir. törvényszék Füre-di Sándor hegedűművészt czimbitorlás czímen elmarasztalta, mert magát zenetanárnak hirdette.

Nem akarunk oklevelünkkel kérkedni; de mivel Ön most meggyanusított bennünket, eljöttnek látjuk az időt, hogy oklevelünket megvédelmezzük s eljárjunk a zenetanári címet bitorlók ellen a helybeli bíróságná.

Az esetben, ha krónikás úr válasznélkül hagyná felszólításomat, tanári karunk kénytelen lenne Ön ellen is megtenni a kellő lépéseket, hogy gyanusítása és rágalmazása bíróilag is megtoroltassék.

Debreczen, 1911. február 6.

A Debreczeni Zenekonzervatorium okleveles zenetanárai nevében:

Grósz Ernő,

áll. kép. okl. zenetanár.

Modern magyar művészi

MEGHIVÓK

Nagy választékban kaphatók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában
Piac-utca 12

a gyomai **Kner-nyomda blankettái,** amelyek az egyedüli ilyen magyar termékek. A nevezett cég mintegy 50 eredeti új mintával iparkodik kiszorítani a külföldi selejtes importot!

Telefon 330.

Egy nagyobb iparvállalat

1911. május 1-ére, a főtéren, vagy a főtérhez közel,

megfelelő helyiséget

keres. — A helyiség álljon földszinti 2 nagy szobából (6×6m.) esetleg megfelelő nagyságu, világos raktárhelyiségből, és 3 kisebb szobából.

Esetleg kisebb ház összes helyiségeit bérbe veszi.

Cím a kiadóhivatalban.

Védjegy

Jól jár, ha
tudomásul veszi, hogy újabbban utánozzák
a valódi

Palma-kaucsuk-cipősarok

mindenütt ismeretes, jellegzetes dobozát, az utánozott dobozokban természetesen csak közműveltség gumisarkok vannak, jól teszi lebb, ha károsodást megelőzendő, a valódi Palma-kaucsuk-cipősarok minden dobozon látható

védjegyére ügyel!

Védjegy

AKI MÉG NEM KAPTA MEG AZ

50 fill. Idényörtesítőnkét, kérje annak bérmentes beküldését.

KUNZ ÁRUHÁZ

Budapest, V. Bécsi-utca 6

Első segítséggel teljes gyógyulást elér a **Tordy-féle 3 Király tea** által. Étvágytalanság, székrekedés, emésztési zavarok, rosszullét, szóval gyomor- és ebből eredő bajokban gyorsan hat. Epe, máj, vesebaj ellen, hosszabb használat után segít. Hurutos bántalmakat eloszlat, gyógytárban csomagja 50 fill. (10-15 használatra), Tordy-név nélküli, rossz hamisítvány. Készíti: Tordy Gy. okl. gyógyszerész, Budapest, Üllői-ut 89. szám alatt.

Royal amerikai írógép

olcsó és jól

Kérjen azonnal árjegyzékét Kovács A. és Tsa cégétől

Budapest, V. kerület, Nádor-utca 26. szám.

Többszörös kitüntetésben részesült szenzációs háziszser

A DR. BOROVSZKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunk piacán is megjelent. Ez a háziszser hatásában és erőlkötésében **felülmulthatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás,** továbbá minden meghűlés okozta bajok, mint **rheuma, köszvény, csusz, ischiás, izületi lob** és **zsábjában** szenvedők, végül **égési sebek** fájdalomainak megszüntetésére. **Kiváló fertőtlenítő- és testtöví háziszser.**

Kapható városunkban a következő cégekknél: STEINER MANÓ gyógyszerésznél, NAGY ANDRÁS, KÖZPONTI DROGUERIÁBAN, DEUTSCH LAJOS MÁYER JENŐ és BÉLA, MIHALOVITS JENŐ, STERN JÓZSEF és FIA kereskedő uraknál. Érmihályfalván: MÁTRAI ÁKOS gyógyszerárában.

1-20, 2- és 2-50 keronás üvegekben.

Készítik: **Dr. Borovszky R. orvos** és **Borovszky K. Budapest,** II. kerület Fő-utca 77/c. szám.

Apró hirdetések.

Reform fűzők a legdivatosabb kivitelben, ugy-szintén saját készítésű báli bőrkeztük, hosszú selyem keztük, legolcsóbb árban Nagy Andrásnál Kistemplom mellett.

28 KRAJCÁRERT fejle férfi vagy női harisnyát BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

VESZÉLYMENTES önberetválkozó készülékek, ollók, zsebkések, pénz, szivar és cigarettartárczák, ridikülök, nyakkendő, zsebkendő leszállított árakon beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében Piacz-u. 9. 3

Végkiarulás női és leány kalapok, tollak, virágok olcsó árban kaphatók. Kézi és tanuló lány felvétetik, Piacz-utca 12. női kalap üzletben.

Postakosár fajalma franko 2-50 korona. Elek Kálmán, Sajtószentpéter.

Feltalálók, bármely eszmét olcsón kidolgozom szabadalmaztatásra. Ems. Petrozsény, Deák-bánya.

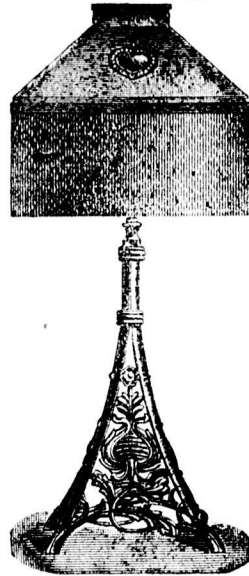
Házilag főzött különleges baracklekvárnak kilóját 2-40, mézédesszilvalekvárnak 1-—, papírhéjú dió postakosaraként 4 koronáért szállít Gyümölcskivitel Csongrádról.

Rayonképviselők ügynökök és representabilis viszontelárusítók, kiknek nagy ösmeretségük van jobb izr. körökben, egy szabadalmazott kegyeleti újdonság értékesítéséhez kerestetnek. Csakis jó megjelenésű kaucazióképes acquisiteurök lesznek figyelembe véve. Havonta 1000—1200 korona jövedelem. Molnár M. Lajos szerkesztő Budapest, Rottenbiller-u. 10. Prospektusok ingyen.

Fajbaromfi, fajebek, nyulak, diszgalambok, madarak, élő méhek stb.-ről érdekes és nélkülözhetetlen árjegyzéket küld bérmentve Diana-telep, Ta(Hever sm.)

Csizmadiamesterek csizmaszárba való papirost kiló és mázsánként olcsón beszerezhetik Horovitz Zsigmond papirtüzetében Piacz-utca 12.

Üzletáthelyezés!

A Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár Részvénytársaság raktára üzlethehelyiségeit

1911. május 1-én

a Piacz-utca és Uj-utca sarkán épülő
uj Wiener-féle palotába

helyezi át.

Költözködés miatt mérsékelt árak!

3756. tkv. sz.
1910.

Árverési hirdetmény.

A püspökladányi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtható Boros József végrehajtást szenvedő elleni 327 kor. 42 fillér tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a p.-ladányi kir. járásbíró) területén lévő, Nádudvar községben fekvő, a nádudvari 2627. szám betétben A. I. 1—2. sor 7521/3. 7522/3. hrsz., az Eperjes halom dűlőben fekvő rét és szántóra az árverést 1471 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1911. évi március hó 1. napján délelőtt 10 órakor** Nádudvar községében a megállapított nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is, azonban a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb ár alul eladatni nem fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 147 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerést átszolgáltatni.

Kelt P.-Ladány, 1910. évi szeptember hó 30. napján.

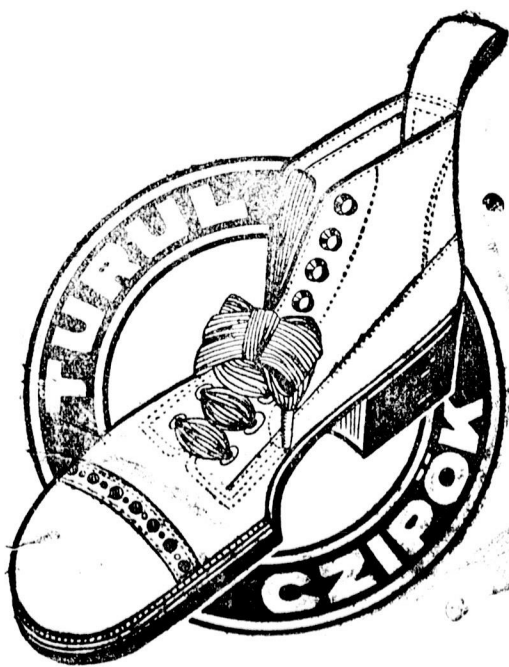
Dr. Kovács, sk.
járásbíró.

Fővárosi elsőrendű

férfikalap és divatáru

üzletbe egy idősebb segéd, ki üzletvezetői teendőkre alkalmas, és egy fiatalabb segéd felvételnek.

Ajánlatok működés és fizetési igény megjelöléssel e lap kiadóhivatalába „Főváros” jelige alatt küldendők.

TELEFON 691.

TELEFON 691.

Kiváló újdonságok

Báli és Estélyi cipőkben

már megérkeztek.

Chic báli cipő K 3-—-tól. Kiválóan elegáns csattos cipő 4-80-tól.

Legnagyobb választék mindennemű cipőárakban olcsó és a cipőtálpába vésett szabott gyári árban.

Főraktár: Debrecen Piac-u. 48., Szent-Anna-u. sarkán.

120 saját elárusító telepek a monarchia nagyobb városaiban.